

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATA PE SAPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY.

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Vasile C. Șerban. — *Problema unificării noastre legislative. Jurisprudența Română.* — *Inalta Curte de Casație și Justiție s. II.* — Citațiune. — Hotelier. — Cum se îndeplinește procura față de așeșta.

(Roza Stutzer cu Tomaide Hristu).

Curtea de apel din București s. II. — Retract litigios. —

Proces de partaj. — Impărțeală și raporturi. — Rezervă. — Cotitate disponibilă.

(Maria Lucescu cu Gh. Lucescu).

Trib. Prahova s. I. — Stare civilă. — Act de naștere. — Constatarea sexului.

(Ene Zaharia cu Primăria comunei Brazi).

Trib. Brăila s. I. — Inchiriere. — Folosința simobilului. —

Impedierea noului locatar

(Nicu Manoloscu cu Samy Hirschfeld).

Judec. Ocol VI urban București. — Cambie. — girant fără oblig și regres. — Acțiune cambială.

(Victor Atanasiu cu Aristide Saraiani)

Jurisprudență străină.

Problema unificării noastre legislative

Din marele război, care a sdruncinat din temelii întregul organism moral și material al omenirii, poporul nostru, prin mari jertfe și sacrificii, a reușit să-și alcătuiască un stat unitar, în limitele teritoriului ocupat de dânsul.

Această unire a tuturor ramurilor din cari se compune poporul nostru, zădărnicită de atâtea ori în trecut de către vecinii noștri vrăjmași, după veacuri de lupte și suferințe, a reușit, în cele din urmă, să se înfăptuiască, odată cu triumful în omenire a principilor de libertate și de dreptate a naționalităților.

Statul român în hotarele lui de astăzi este rezultatul unor străduții comune, și astfel constituit, el corespunde unei adevărate necesități istorice a întregului popor.

Dacă lupta aceasta pentru reunirea tuturor provinciilor într'un singur stat a fost grea și a necesitat sacrificii uriașe din partea noastră, pentru a conduce la isbândă, ea nu este ultima luptă ce am avut de dus pentru realizarea în întregime a idealului nostru.

Consecințele firești isvorâte din întregirea neamului, au dat naștere unor probleme noi, de o neîtgăduită importanță, cari apasă greu pe umerii generației actuale și cari așteaptă o cât mai grabnică și o cât mai inteligentă soluționare.

Vremurile de adânci prefaceri și de continue

transformări prin cari trecem astăzi, nu ne dau răgaz la odihnă.

Indată după unire o nouă luptă s'a deschis, tot atât de grea ca și lupta ce am dus până în ultima zi a marelui războiu, luptă pentru consolidarea succeselor dobândite și pentru asigurarea propășirii noastre în viitor.

Din faptul unirii rezultă necesitatea de a da noului nostru stat o temelie cât mai puternică, care să asigure tuturor fraților strănsi la un loc, o viață pașnică normală și condițiuni prielnice de dezvoltare.

Această temelie puternică pe care trebuie să se sprijine statul nostru întregit nu o vom putea cu adevărat realiza, decât printr'o desăvârșită unitate sufletească.

Particularitățile cari mai separă încă și astăzi, după atâția ani dela unire, pe Transilvăneni de Basarabeni, pe aceștia de Bucovineni, și pe toți de frații din vechiul regat, trebuie să dispară cât mai curând. Idealul nostru trebuie să fie de a ajunge la o *desăvârșită identificare de gândire și de manifestare*, ca unii ce avem aceeași origină, același trecut istoric, același sânge și aceeași frumoasă mentră morală în omenire.

În această ordine de idei, problema unificării legislative noastre devine o problemă de cea mai neîtgăduită importanță, a cărei soluționare nu trebuie să întârzie prea mult, spre a nu menține astfel la infinit o stare de lucruri în contradicție cu logica politică și adânc turburătoare a intereselor superioare de stat.

Reunirea diverselor legiuiri în vigoare astăzi pe întreg teritoriul țării, într'un sistem complet și unitar, care să corespundă concepțiilor juridice moderne și necesităților noastre actuale, este o operă nespuse de grea dar indispensabilă pentru realizarea deplină a unității noastre sufletești, singura forță capabilă să asigure în mod real consolidarea unității politice și să garanteze propășirea noastră viitoare.

Este o operă grea, pentru că se cere pentru desăvârșirea ei multă pricepere și o completă cunoaștere a obiceiurilor și tradițiilor juridice ale diferitelor popoare cari au exercitat până la războiu drep-

tul lor de stăpânire asupra noilor teritorii alipite și asupra populațiilor respective și cari, evident, stând vreme atât de îndelungată sub dominațiunea lor, și fiind supuse la regimuri și influențe deosebite au câștigat, în timpul acestui îndelungat contact, o mentalitate și unele obiceiuri juridice cari, în unele privințe se deosebesc fundamental de ale noastre a acelora din vechiul regat.

Despre aceste particularități, profund înrădăcinate în conștiința juridică a populațiilor acestora, legiuitorul va trebui neapărat să țină cont cu prilejul marelui reforme ce pregătește. Legile trebuie să-și aibă izvorul în primul rând în obiceiuri, pentru că prin obiceiuri se conservă tradiția juridică a unui popor și în ele se oglindește geniul său. Horațiu s'a întrebat cu drept cuvânt: „*Quid leges sine moribus?*“

În ce privește soluționarea problemei unificării noastre legislative, guvernele cari s'au succedat la cârma țării au arătat, se pare, toată sollicitudinea lor. Încă din anul 1920 s'au instituit diferite comisiuni și subcomisiuni, cari și-au început lucrul. Dificultățile unei asemenea opere vaste și sistemul defectos de lucru adoptat, s'a evidențiat din an în an tot mai mult. Lucrul a mers greu; nu s'a lucrat cât trebuia să se lucreze, astfel că avem perspectiva ca această stare anormală, în care, un stat unitar ca al nostru, după atâția ani dela unire, să mai trăiască încă mulți ani și de acum înainte, cu o pluralitate de concepții juridice, clar definite, însă în multe privinți fundamental deosebite.

Evident, starea de lucruri actuală nu poate fi prelungită la nesfârșit, fără a da loc la inconveniente serioase de ordin politic, juridic, moral și cultural, în general semnalate de acei cari au analizat și discutat această problemă.

Cu toții recunoaștem că cea mai bună cale de urmat pentru soluționarea acestei probleme, este aceea de a se revizui radical codurile existente. În opera de unificare legislativă trebuie să se țină seamă de tradițiile și moravurile deosebite ale fiecărei provincii, iar din îmbinarea meșteșugită a varietății acestor forme de viață să se nască și să se înalte majestuosă viitoarea noastră legislație, oglindind în forme superioare geniul întregului nostru popor și tradițiunea lui juridică.

Unificarea făcută la 1864 a fost o simplă reproducere a unor texte străine, și aceia în multe privințe imperfect făcută, texte străine în cea mai mare parte ființei neamului nostru, cărui și s'a înlăturat sistematic tot ceea ce îi era mai caracteristic ca mentalitate, tradiție și moravuri juridice. De sigur că nu vom recădea pentru a doua oară într-o asemenea greșală.

Concepută pe asemenea baze reale, adică respectându-se particularitățile juridice ale noilor provincii alipite, opera de unificare legislativă cere, în primul rând, pentru elaborarea ei în condiții superioare, un timp îndelungat.

D. Em. Dan, discutând această chestiune cândva, în paginile acestei reviste, și ținând seamă de cât s'a lucrat și de modul cum se lucrează în această direcțiune, crede că pentru realizarea integrală a unificării noastre legislative vor trebui, socotindu-se de acum, cel puțin cincisprezece ani. Părerea d-sale nu este într-o nimic exagerată.

Ce soluție trebuie să adoptăm pentru a remedia răul ce decurge din cele arătate mai sus?

Un lucru trebuie să recunoaștem. Situația actuală nu mai poate dăinui câtă vreme ne lipsesc posibilitățile de a făuri cât mai neîntârziat legile statornice ale unificării. Interesele noastre superioare politice și juridice reclamă ca după atâția ani dela unire să avem norme unitare de conducere. Numai astfel unirea se va putea socoti pe deplin înfăptuită.

În privința dificultăților semnalate mai sus, credem, într-o cât necesități mult ple reclamă o cât mai grabnică unificare a legislației, ca o măsură provizorie, și numai până la realizarea operii de unificare, să se extindă și în teritoriile alipite codurile vechiului regat.

Părerea noastră este că această măsură, cu toate criticile ce i s'au adus, este singură capabilă să curme multele neajunsuri ce se resimt aproape zilnic, cu deosebire în practica judiciară, și că prin ea se va pregăti oarecum terenul pentru aplicarea, la timp, a codurilor unificate căci, după cât se crede, noua legiuire va cuprinde în esența ei principiile fundamentale ale actualei noastre legiuiri, complete, bine înțeles, pe cât se va putea mai mult, cu acele dispozițiuni indispensabile și evident superioare, din legiuirile străine aplicabile astăzi în provinciile alipite.

Vasile C. Șerban
Magistrat. — Negrești-Vaslui

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 19 Ianuarie 1927

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, președinte.

Roza Stutzer cu Tomaide Hristu

CITAȚIUNI. — HOTELIER — CUM SE ÎNDEPLINEȘTE PROCEDURA FAȚĂ DE ACEASTA. — AET. 74 ȘI 75 PR. CIVILĂ.

Dispozițiunile art 75 al. 4 cari prevăd că pentru cei ce locuiesc în hoteluri, citația se va înmâna, în lipsa lor, hotelierului sau contabilului acestui hotel, prezintă un caracter excepțional și sunt aplicabile numai acelora cari în mod temporar locuiesc în hotel, iar nu și față de cel care locuiește în hotelul al cărui antreprenor este, și față de care înmânarea citațiunei urmează să se facă conform art. 74 pr. civilă,

No. 14. — Respins recursul făcut de către Roza Stutzer în contra deciziei No. 170/926 a Curții de Apel din București S. III-a în proces cu Tomaide Hristu.

S'au ascultat D-nii avocați Moldoveanu din partea recurentei și Ghiciu pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare în următoarea cuprindere:

„Violarea și greșita interpretare și aplicare a art. 74, 75 și 326 proc. civilă, art. 53 din legea de accelerarea judecăților. Exces de putere. Nemotivare“.

Având în vedere că din decizia supusă recursului și lucrările din dosar se constată că prin sentința cu No. 154 din 4 Februarie 1926, Tribunalul Ilfov S. I-a a admis în parte acțiunea intentată de Grigore Filip și Tomaida Hristu Mihail și a obligat pe pârâta Rosa Stutzer, recurenta de azi, la plata, în mod solidar cu pârâta Ernestina Glückmann, a sumei de 100.000 lei către reclamantii; că la executarea acestei sentințe, pronunțată în lipsa pârâtei Roza Stutzer, aceasta a făcut contestație pe motiv că procedura nu a fost regulat îndeplinită față de dânsa pentru termenul la care a fost pronunțată sentința contestată; că Tribunalul a respins contestația prin sentința No. 310/926, confirmată în apel de Curtea din București S. I-a prin decizia cu No. 170 din 8 Iunie 1926 atacată la rândul ei prin recursul de față de către contestatoarele.

Având în vedere că, în sprijinul contestației sale înaintea instanței de fond recurenta a susținut că întrucât locuia încă din 1920 în hotelul Carol a cărei antreprenoare este, procedura față de dânsa trebuia îndeplinită conform art. 75 proc. civilă, adică citația trebuia să fie dată, în lipsa ei, contabilului hotelului, iar nu servitorului cum s'a procedat în speță și a cerut, în cazul că instanța de fond ar decide că citarea sa urmează a fi făcută nu după art. 75, ci conform art. 74 cod. proc. civilă, proba cu martori spre a dovedi că servitorul căruia s'a înmănat citația era destinat serviciului camerelor hotelului ocupate de pasageri, iar nu serviciului său personal.

Că, instanța de fond a înlăturat prima susținere argumentând că din lucrările din dosar și interogatoriul contestatoarei se constată că dânsa locuia în chiar hotelul a cărei antreprenoare era, și că în asemenea condițiuni procedura trebuia îndeplinită conform art. 74, iar nu conform art. 75 No. 4, aplicabil numai cu privire la pasageri, și a respins și proba solicitată, ca neconcludentă, pe motiv, între altele, că este pe deplin stabilit că persoana căreia s'a predat citația era în serviciul contestatoarei.

Având în vedere că, după art. 74 alin. I și II cod. procedură civilă, citația adresată unei persoane care are domiciliul sau reședința cunoscută se predă la domiciliul sau reședința sa; că, în caz când lipsește, citația se dă unei persoane din familie care locuiește cu cel citat, iar în lipsa acesteia unui om din serviciu.

Că, art. 75 din același cod prescrie la No. 4 că: „pentru cei ce locuiesc în hoteluri, citația se va înmâna, în lipsa lor, hotelierului sau contabilului acelui hotel“.

Considerând că, din aceste texte reiese în mod neîndoios că art. 75 No. 4, care prezintă un caracter excepțional, este aplicabil numai celor, cari în mod temporar locuiesc în hotel, căci aceste persoane în majoritatea cazurilor nu au servitori ai lor personali sau rude cari să locuiască cu dânsa în hotel; că, din contră, față de cel care locuiește în hotelul al cărui antreprenor este, înmânarea citației urmează a se face conform dispozițiilor din art. 74 c. pr. civ. care se ocupă cu îndeplinirea procedurii cu privire la cei ce au domiciliu sau reședință cunoscută.

Considerând că, toți servitorii dintr'un hotel cari sunt angajați și plătiți de antreprenorul hotelului, sunt servitorii lui; că, pentru înmânarea citației

adresată antreprenorului care locuiește în hotel, nu este necesar în lipsa lui sau a rudelor cari să locuiască cu dânsul, ca citația să fie remisă numai aceluia servitor care este prepus la trebuințele propriu zise ale antreprenorului, ci este suficient și prescripțiunile și scopul legii sunt satisfăcute, ca omul de serviciu căruia se înmânează citația să fie al antreprenorului, indiferent dacă el este destinat serviciului pasagerilor aflați în hotel, sau celui personal al antreprenorului.

Că, așa fiind, din momentul ce în speță instanța de fond stabilește în fapt că recurenta locuia în hotelul a cărui întreprinzătoare era, și că citația a fost înmănată, respectându-se graduația, unui om de serviciu al ei, cu drept cuvânt instanța a considerat procedura bine îndeplinită în conformitate cu art. 74 cod. pr. civilă.

Că, de asemenea, Curtea de Apel, față de cele mai sus expuse era îndrituită a respinge ca neconcludentă proba cu martori prin care recurenta voia să facă dovada că servitorul care a primit citația era destinat nu trebuințelor sale personale ci hotelului.

Că, acest singur argument al instanței de fond era suficient pentru a justifica respingerea probei solicitate, așa că devine fără interes de a discuta temeinicia și a celorlalte considerațiuni pe cari s'a bazat în plus Curtea pentru respingerea acestei cereri.

Că, dar, motivul de casare nu este întemeiat și recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-a

Audiența dela 23 Decembrie 1926

Președinția D-lui C. Macri, președinte

Maria Lucescu cu Gh. Lucescu

RETRACT LITIGIOS.—PROCES DE PARTAJ.—VINDEREA DREPTULUI DE CĂTRE RECLAMANT ÎNAINTE CA PĂRĂTUL SĂ PUE CONCLUZII ÎN FOND.—DACĂ POATE FI EXECUTAT RETRACTUL LITIGIOS.—ART. 1403 C. CIVIL.

IMPĂRTEALĂ ȘI RAPORTURI.—REZERVA.—COTITATE DISPONIBILĂ.—REDUCȚIUNE.—UZUFRACT CONSTITUIT PRIN ACTE ÎNTRE VIE SAU TESTAMENT.—CÂND POATE FI CONSIDERAT CĂ DEPĂȘESTE COTITATEA DISPONIBILĂ.—ART. 844 C. CIVIL.

1. Potrivit art. 1403 cod. civil pentru ca un drept să fie litigios trebuie între alte condițiuni, ca contestația asupra fondului acelui drept să existe în momentul cesiunii, ast-fel că dacă în timpul procesului de partaj reclamantul și-a vândut dreptul său, mai înainte însă ca pârătul să fi pus concluziuni asupra fondului contestând acel drept, dreptul nefiind încă litigios, nu poate fi vorba de exercitarea retractului litigios.

2. Opțiunea pe care o are eredele rezervatar potrivit art. 844 c. civil de a executa dispozițiunile testamentare sau de a abandona proprietatea cotității disponibile, este supusă condițiunei ca uzufructul să întrecă cotitatea disponibilă, iar evaluarea urmează a se face în

această privință ținându-se seamă de venitul uzufructului față de venitul cotităței disponibile, iar nu de valoarea uzufructului în capital cum din aroare de redacție prevede textul legii.

No. 363. — Admis apelul făcut de Marin Lucescu în contra sentinței Trib. Muscel cu No. 309/923 în proces cu Gh. Lucescu. S'au ascultat D-nii avocați Moldoveanu pentru apelanți și AI. Popescu-Necșești pentru intimat.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Maria Lucescu contra sentinței Nr. 309/923, a Tribunalului Muscel, prin care s'a admis în parte acțiunea intentată de Victor Lucescu și continuată de Gh. Lucescu și s'a redus liberalitatea făcută în favoarea Mariei Lucescu la o pătrime în plină proprietate, în averea rămasă pe urma defunctului Ilie Lucescu, recunoscându-se reclamantului dreptul la restul averei.

Având în vedere că, din actele dela dosar și din desbateri, se constată că, încetând din viață Ilie Lucescu, a lăsat succesor pe fiul său Victor Lucescu, din prima căsătorie, iar ca avere un imobil situat în Câmpulung, str. Unirei Nr. 2, compus dintr'un corp de casă principal, având două camere și un corp secundar de atenanse, precum și mobilele din casă; Că, prin testamentul său olograf din 22 Iunie 1922, a lăsat soției sale, de a doua, Maria Lucescu, uzufructul mobilelor și a imobilului, mai puțin uzufructul salonului din acel imobil, pe care l'a lăsat fiului său Victor Lucescu, împreună cu nuda proprietate a întregii sale averi; Că, prin acțiunea introductivă de instanță, Victor Lucescu a cerut să abandoneze proprietatea cotităței disponibile de $\frac{1}{4}$ din întreaga avere, în schimbul uzufructului lăsat Mariei Lucescu; că, în aceeași zi, când a intentat acțiunea, Victor Lucescu și-a vândut drepturile succesoriale lui Gh. Lucescu, față de care s'a continuat procesul; Că, Tribunalul admitând acțiunea, Maria Lucescu a făcut prezentul apel.

Având în vedere că, apelanta, a opus retractul litigios, iar în fond a susținut că cotitarea disponibilă nu a fost întrecută, și deci, dispozițiunea testamentului prin care i se lasă uzufructul, urmează să fie respectată.

Având în vedere că, pentru ca dreptul să fie litigios, se cere, între altele, ca contestația asupra fondului, să existe în momentul cesiunii.

Considerând că, în specie, în momentul cesiunii, părata Maria Lucescu nu pusese încă concluziuni asupra fondului, astfel că în acel moment, nu era contestat fondul dreptului reclamantului și dar, dreptul nefiind litigios, nu poate fi vorba de retractul litigios.

Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 844 c. civ., în caz când dispozițiunea prin acte între vii sau prin testament, constituie un uzufruct a cărui valoare trece peste cotitarea disponibilă, erezii rezervatarilor au facultatea de a executa aceste dispozițiuni, sau de a abandona proprietatea cotităței disponibile.

Având în vedere că, intimatul a susținut că potrivit textului sus arătat, dânsul are opțiunea, sau de a executa dispozițiunea testamentară privitoare la uzufruct, sau de a abandona apelantei cotitarea

disponibilă, care este de $\frac{1}{4}$ conform art. 939 c. civ. și că opțiunea nu este supusă nici unei condițiuni, astfel că, este indiferent dacă uzufructul întrece sau nu cotitarea disponibilă.

Având în vedere că, opțiunea pe care o are eredele rezervatar, potrivit art. 844 cod. civ., este supusă condițiunei, ca uzufructul să întrecă cotitarea disponibilă.

Că, deși, textul legii prevede că se ține seama de valoarea uzufructului în capital, totuși este generalmente recunoscut, că aceasta constituie o eroare de redacțiune, întrucât legiuitorul a vroit să evite evaluarea uzufructului în capital, căci uzufructul fiind aleatoriu, este greu de evaluat și intențiunea sa a fost să țină seama numai de venitul uzufructului față de venitul cotităței disponibile.

Având în vedere că, în specie, cotitarea disponibilă este conform art. 939 c. civ., de o pătrime în plină proprietate, și pentru a se vedea dacă această cotitarea disponibilă este întrecută, și deci, dacă intimatul are dreptul la opțiune, trebuie a se cunoaște venitul uzufructului lăsat apelantei, față de venitul cotităței disponibile.

Având în vedere că, deși s'a făcut în cauză o expertiză, însă, raportul expertului nu este concludent, întrucât nu arată veniturile sus zise, astfel că intimatul, reclamant la prima instanță, căruia îi incumbă sarcina probei, nedovedind că venitul uzufructului este mai mare decât venitul cotităței disponibile, condițiunea prevăzută de lege nu este îndeplinită, și dar dânsul nu are dreptul la opțiune, ci trebuie să execute dispozițiunea testamentară privitoare la uzufructul lăsat apelantei.

Că, astfel fiind, apelul urmează să fie admis.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată a apelantei, care se fixează prin apreciere, la suma de patru mii lei.

Pentru aceste motive, redactate de d. Președinte C. Macri, Curtea admite apelul.

Semnați: C. Macri, G. T. Ionescu, Sp. Popescu.

TRIBUNALUL PRAHOVA S. I-a

Audiența dela 24 Februarie 1927

Președinția D-lui Mircea Sfat, zudecător

Ene Rizea cu Primăria Comunei Brazi

STARE CIVILĂ. — ACT DE NASTERE. — CONSTATAREA SEXULUI. — DACĂ POATE FI RECTIFICATĂ PE CALE DE ACȚIUNE, PRIN PROBA TESTIMONIALĂ. — ART. 41 C. CIVIL.

În materie de acte de stare civilă, numai constatările făcute de magistratul instrumentator sunt valabile până la înscrierea în fals, iar nu și celelalte constatări făcute după declarațiunile părților cari rămân valabile numai până la proba contrarie. Prin urmare, din moment ce legiuitorul prin art. 41 c. civil pune obligația oficerului de stare civilă de a constata personal numai existența copilului iar nu și sexul lui, urmează că constatarea din actul de naștere cu privire la sex, poate fi dărâmată prin proba cu martori.

No. 91. — Admisă cererea făcută de reclamantul Ene D. Rizea în proces cu Priăria Comunei Brazi.

S'au ascultat D-nii avocați: Raiciulescu pentru reclamant și Constantinescu Bordeni în numele Ministerului Public.

Tribunalul,

Asupra cererii făcute de reclamantul Ene D. Rizea cu petiția înreg. la No. 5213/1925 de a se ordona rectificarea actului de stare civilă privitor la nașterea copilului născut la 22 Septembrie 1901 care din eroare a fost trecut în actele de stare civilă ca copilă sub numele de Floarea.

Având în vedere concluziunile părților și ale d-lui reprezentant al Ministerului Public.

Considerând că conform dispozițiilor art. 41 c. civ. declarațiunea de nașterea unui copil se face la Ofițerul de stare civilă al locului înfățișându-i-se și copilul, sau în caz de împedcare va merge la locuința lui însuși ofițerul de stare civilă, spre a constata nașterea.

Având în vedere că ofițerul de stare civilă va arăta în actul ce va redacta, ziua, ora, locul nașterii, sexul copilului, numele ce i se va da la botez, numele de familie, profesiunea sau meseria și domiciliul părinților și al martorilor.

Considerând că, actul de stare civilă ca și actul autentic conținând două feluri de constatări și anume: unele făcute de magistratul instrumentator și altele după declarațiunile părților ce se prezintă, urmează a li se aplica acestor constatări regulile comune de valabilitate în materie de probă.

Considerând că, după aceste reguli constatările făcute propriu de magistratul instrumentar sunt valabile până la înscrierea în fals și celelalte până la proba contrarie.

Având în vedere că textul art. colului 41 impune obligația ofițerului de stare civilă de a constata personal (propriis sensibus) numai existența copilului, nu și sexul lui, urmează ca constatarea sa cu privire la sex este valabilă până la proba contrarie pentru că ea este făcută după declarațiile părților din act și a martorilor.

Că, obligație pentru ofițerul de stare civilă nu există cu privire la constatarea sexului rezultă din faptul că legiuitorul impune această îndatorire numai cu ocaziunea constatării nașterii copiilor găsiți.

Că, în speță, constatându-se în act că sexul copilului este feminin și prin prezenta acțiune cerându-se rectificarea, declarându-se că este masculin, proba cu martor, pentru a dovedi acțiunea este admisibilă deoarece această constatare nu e valabilă până la înscrierea în fals.

Având în vedere că, pentru a dovedi această eroare reclamantul a propus martori și anume pe Ioniță Dinu, Stelian Panait și Petrache Enculescu, care s'au introdus în sala de ședință și s'au audiat sub prestare de jurământ conf. art. 196 pr. civ.

Considerând că, din declarațiunile acestor martori rezultă că în adevăr soția reclamantului a dat naștere unui băiat, căruia i-a dat numele de Floarea, însă din eroare la ofițerul stărei civile din com. Brazi a fost trecut ca copilă cu numele de Floarea.

Că, deci, acest act de naștere urmează să fie rectificat în sensul cerut de reclamant prin petiția de față.

Pentru aceste motive, admite.

Semnat: *Mircea Sfât.*

TRIBUNALUL BRAILA S. I-a

Audiența dela 25 Februarie 1927

Președinția D-lui V. V. Longhin, judecător

Nicu Manolescu cu Samy Hirschfeld

INCHIRIERE. — IMPIEDICAREA NOULUI LOCATAR DE A INTRA IN FOLOSINȚA IMOBILULUI INCHIRIAT PRIN FAPTUL FOSTULUI LOCATAR CARE NU DELASĂ IMOBILUL. — ACȚIUNE ÎN DAUNE. — ÎNDEPTAREA EI ÎN POTRIVA PROPRIETARULUI. — ART. 1420 ȘI 1426 C. CIVIL.

Noul locatar nu poate avea o acțiune directă în daune contra locatarului precedent, pentru faptul că acesta continuă a deține imobilul și după expirarea contractului său de locație, fără să invoace în favoarea sa vre un drept, ci numai în contra inchirietorului care era obligat conform art. 1420 c. civ, să predea locatarului lucrul închiriat.

No. 45. — Respinsă acțiunea intentată de către Nicu Manolescu în proces cu Samy Hirschfeld.

S'au ascultat D-nii avocați I. Târțescu pentru reclamant și Oțelanu pentru pârât.

Tribunalul,

Având în vedere că chestiunea de soluționat constă în aceia de a se ști dacă locatarul precedent, care continuă a deține imobilul și după expirarea contractului său de locație, fără să invoace în favoarea sa vreun drept, poate fi răspunzător de daune către noul locatar al cărui contract nu primise încă un început de executare.

Având în vedere că potrivit art. 1420 c. civ., locatarul are obligația de a preda locatarului lucrul închiriat ca acesta să se poată folosi de el.

Că, prin aceasta locatarul este ținut de a înlătura orice obstacol de drept sau de fapt ce s'ar opune la predarea lucrului închiriat în posesiunea locatarului.

Având în vedere că reclamantul invoacă dispozițiile art. 1426 c. civ., în virtutea cărui locatarul nu-i răspunzător de turburările de fapt pe care terții le aduc folosinții lui.

Că, acest text însă se referă la turburările posteroare intrării locatarului în folosință întrucât se presupune deja existent exercițiul folosinței, pe când în speță e vorba de un obstacol de fapt anterior predării folosinței, adică începutului de executare a contractului de locație.

Că, în acest din urmă caz, proprietara era obligată de a face să înceteze acest obstacol de fapt, pentru că atâta vreme cât dânsa n'a predat locatarului folosința lucrului închiriat, ea n'a îndeplinit prima și principala sa obligație.

Că, deci, noul locatar nu poate avea o acțiune directă în daune contra precedentului locatar ci numai contra locatarului pentru neexecutarea la termenul stipulat prin contract, a obligațiunei sale.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnat: *V. V. Longhin.*

JUDEC. OCOL VI URBAN BUCUREȘTI

Audianța dela 4 Martie 1927

Președinția D-lui M. Ghirgiu, Jude-președinte

Victor Atanasiu cu Aristide Saraiani

CAMBIE. — GIRANT FĂRĂ OBLIGAȚIE ȘI REGRES. — POSESOR AL CAMBIEI PRINTR'UN NOU GIR. — ACȚIUNE CAMBIALĂ CONTRA GIRANTULUI DE LA CARE REDEȚINE CAMBIA. — ART. 280 C. COM.

Girantul cu clauza «fără obligo și regres» redevine giratar posterior al unei cambii, având figura juridică a unui cedent, nu are acțiune cambială de regres în contra giranților cuprinși între girul său și girul pe baza căruia redeține cambia.

No. 359. — Respinsă acțiunea comercială intentată de către Victor Atanasiu în proces cu Aristide Saraiani.

Judecata,

Asupra acțiunii de față, prin care reclamantul Victor Atanasiu cheamă în judecată pe Aristide Saraiani din București, str. Povernei No. 8, pentru a-i achita o cambie în valoare de lei 30.000 scăzută la 3 Februarie 1927 și protestată la 4 Februarie 1927.

Având în vedere că, din examinarea acestei cambii rezultă că Nadolski a emis sus zisa cambie la ordinul lui Atanasiu, iar acesta girează cambia fără oblig sau regres lui Chirilovici, care la rândul său o trece prin gir lui Saraiani, acesta transmitând-o lui V. Atanasiu, reclamantul de azi, care o dă spre încasare Băncii Marmorosch Blank & Co.

Considerând că, acestea fiind faptele, chestiunea care se pune este aceea de a se ști dacă posesorul unei cambii prim girant și ultim giratar, are acțiune cambială împotriva giranților posteriori primului său gir și anteriori ultimului său gir.

Considerând că, pârâul Saraiani în apărare prezintă 2 scrisori, una dela Nadolski, emitentul cambiei și alta dela Atanasiu către Chirilovici și pe baza acestor scrisori cere chemarea reclamantului la interogator spre a dovedi emiterea în alb a cambiei.

Considerând că, scrisorile prezentate emanând dela reclamant nu erau adresate pârâului și nici probatoriul cerut nu era din acele de grabnică soluție, cu atât mai mult cu cât din examinarea cambiei devenea inutil.

Pentru aceste motive, respinge ca inadmisibil în speță și inutil interogatorul reclamantului.

Având în vedere, că din modul cum s'au succedat girurile avem de-a face cu un gir „dirittorno” fapt ce se stabilește și cu actul de protest.

Considerând că, dacă am admite în principiu că posesorul unei cambii prim girant și ultim giratar are acțiune împotriva obligaților de regres intermediari, ar însemna că fiecare obligat de regres să poată cere plata dela predecesorul său transmitându-i actul de protest, până va ajunge la primul girant care este una și aceeași persoană cu reclamantul de azi.

Că, în aceste condițiuni, posesorul cambiei ultim giratar a devenit creditorul tuturor obligaților cambiari în puterea celui de al doilea gir, dar este debi-

tor al tuturor giranților posteriori primului său gir, deci toți giranții coprinși între cele două giruri sunt liberați.

Că astfel fiind, posesorul cambiei nu poate conserva acțiunea cambială decât față de obligații precedente primului său gir față de care nu este debitor. (Vivante, Trattato, ed. V, III, No. 1157).

Având în vedere însă că, în speță, reclamantul Atanasiu prim girant a prevăzut clauza „fără oblig și regres”.

Că, dacă această clauză îl exonerează de obligațiunea cambială ce derivă dintr'un gir pur și simplu, apoi nu este mai puțin adevărat că rămâne obligat de a garanta subsistența creanței întocmai ca la cesiune. (Cas. Torino 28 Dec. 1883).

Considerând că, natura obligațiunii ce reclamantul în calitate de girant fără oblig și regres și-a luat față de ceilalți giranți constituie o cesiune, el nefiind obligat de regres, adică cambiarmente.

Având în vedere că, cu această ocazie se pune chestiunea dacă în instanța cambială se poate discuta valabilitatea unei obligațiuni de drept comun.

Considerând că potrivit art. 349 alin. 3 c. com. este necontestat că cu tot caracterul urgent al acțiunii cambiale se pot totuși ridica anumite excepțiuni fie de forma titlului, fie excepțiuni personale, bazate pe o probă scrisă și care să fie de o grabnică soluție.

Considerând că, din examinarea cambiei rezultă că primul girant, în speță însuși reclamantul de azi, a transmis cambia lui Chirilovici fără a se obliga de regres, adică spre a se pune la adăpost de o eventuală acțiune cambială în contra sa.

Că, astfel fiind, întrucât este vorba de o excepțiune personală care emană dela reclamantul Atanasiu, care prin faptul că a devenit posesorul cambiei, onorând plata, a recunoscut implicit existența ei, judecata găsește că poate discuta această chestiune, fără a atinge caracterul de celeritate a acțiunii cambiale.

Având în vedere că această excepțiune personală este lichidă, cambia fiind ajunsă la scadență și rezultând din chiar titlul dedus în discuțiune, mențiunea „fără oblig și regres” fiind personală a reclamantului Atanasiu, îndeplinește toate condițiunile cerute de art. 349 alin. 3 c. com. spre a fi opusă reclamantului.

Considerând că, și doctrina prin glasul unuia din cei mai desăvârșiți comentatori al codului comercial italian, Cesare Vivante în Tomul III, No. 1142 spune:

„Girul fără garanție transmite giratarului proprietatea titlului, așa încât el poate exercita creanța ca o creanță nouă născută în favoarea lui, potrivit eficacității literale a titlului atât față de obligatul principal cât și față de obligații de regres, afară numai de acela care se apără printr'o astfel de clauză, acesta răspunzând numai ca cedent de existența cambiei și deci de veritatea tuturor semnăturilor anterioare semnăturii sale și de dreptul de a dispune de titlu”.

Având în vedere deci, și rămâne stabilit ca transmiterea cambiei de către Atanasiu este o cesiune de creanță prin care cedentul trebuie să garanteze pe cesionar de existența creanței (art. 1392 c. civ.).

Considerând că, cesionarul unei creanțe nu poate să exercite decât acțiunea creditorului care i-a cedat drepturile sale și numai *nomino proprio*, cu alte cuvinte numai împotriva emitentului cambiei.

Că, astfel fiind, acțiunea cambială intențată de Atanasiu împotriva lui Saraiami putând da naștere la o acțiune în repetițiune devine inadmisibilă și din acest punct de vedere.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnat: *M. Ghirgiu*.

NOTA. — Prin remarcabila carte de judecată reprodusă mai sus se rezolvă o interesantă și originală speță de drept cambial a cărei soluțiune ni se pare în afară de orice îndoială. Iată, în rezumat, speța care ne preocupă: A, primul beneficiar al unei cambii, o transmite printr'un gir lui X cu clauza fără obligo și regres; X transmite cambia mai departe lui S printr'un gir prin care, la rândul său o regirează primului beneficiar A. Cambia nefiind onorată la scadență de către emitent, A — prim beneficiar și ultim giratar — cheamă în judecată cambială pe S spre a fi obligat la plata acelei cambii, iar acesta opune reclamantului excepțiunea că deși a girat cambia fără obligo și regres totuși nu este mai puțin garant de existența creanței ca cedent și ca atare el nu poate avea acțiunea cambială de regres împotriva sa, excepțiune care a fost admisă — și cu drept cuvânt — prin zisa carte de judecată îngrijit redactată.

Se știe că funcțiunea juridică a clauzei „fără obligo și regres”, equipolentă cu clauza „fără garanție”, „fără risc”, sau o alta asemănătoare, este aceea de a apăra pe girant de plata cambiei și ca atare de *rigorile acțiunii cambiale*. În adevăr art. 280 al. final c. com. prevede textual: „Dacă se adaugă în gir clauza fără garanție, fără obligo, sau o alta de asemenea, girantul este scutit de *obligățiunea cambială* ce ar putea decurge din girul său”. Iar Vivante scrie — în *Trattato di diritto commerciale*, ed. V, vol. III no. 1142 — următoarele: „Girul fără garanție transmite giratarului proprietatea titlului așa încât el poate să exercite creditul ca un credit nou născut în favoarea sa după puterea literală a titlului atât față de obligatul principal cât și față de obligații pe cale de regres, *afară numai de acela care se apără printr'o asemenea clauză*. Acesta răspunde numai ca *cedent* de existența creditului și deci de veritatea tuturor semnăturilor anterioare semnăturii sale și de dreptul de a dispune de titlu”. Este cert, prin urmare că dacă girul dat în această formă are în adevăr un caracter translativ de proprietate a titlului, zisa clauză ridică însă girului eficacitatea sa cambială; el produce — inter partes — numai efectele unei cesiuni, care constituie de altfel chiar raportul fundamental pe care se grefează girul, de unde rezultă necontestat că girantul fără obligo și regres având figura juridică a unui cedent de drept comun, potrivit art. 1392 c. civ. el garantează pe cesionar de existența valabilă a dreptului transmis. În acest sens sunt de altfel atât lucrările preparatorii italiene cât și întreaga doctrină și jurisprudență. În adevăr proiectul preliminar al actualului cod de comerț italian, care se știe că a servit de model legiuitorului român dela 10 Mai 1887, se speci-

fica textual că girantul care se prevala de o asemenea clauză „*nu garantează decât existența creditului*”; dar pentru că Curtea de Apel din Veneția a observat că această formulă dă loc la îndoială, de oarece din termenii acestei formule nu se poate ști cu precizie despre care credit garantat este vorba, despre acela asupra trasului sau despre creditul asupra tuturor autorilor girantului fără garanție, textul din proiectul preliminar italian a primit redacțiunea definitivă din art. 259 din codul de comerț italian, corespunzător art. 280 al. II din codul nostru comercial mai sus citat, după modelul art. 14 din Ordonanța cambială germană (v. Vivante, op. cit. III, no. 1142 nota 141). În ce privește jurisprudența, Curtea de Casație din Torino a decis, la 28 Decembrie 1883, că dacă prin clauza „fără garanție” girantul se exonerează de obligațiunea cambială de a garanta plata titlului girat, el nu se exonerează însă prin efectul acestei clauze de obligațiunea de a garanta existența creditului întocmai ca la cesiune (v. Supino, *Della Cambiale*, ed. V, no. 113 nota 2 care este în acelaș sens). Iar Navarrini (*Trattato teorico-pratico di diritto commerciale*, III, no. 1271) scrie următoarele: „giratarul care a primit cambie cu o asemenea clauză „nu va putea — după cum nu vor putea nici posesorii succesivi — să exercite în contra giratarului care a pus această clauză acțiunea cambială de regres, care presupune permanența responsabilității giratarului pentru plata cambiei”.

Prin urmare, dacă girantul fără garanție sau cu clauza fără obligo și regres, cum este în speță, nu își asumă o obligațiune cambială — autonomă — el își asumă însă o obligațiune de drept comun, aceea de a garanta ca cedent existența creditului transmis. Și-atunci, evident, după cum este nelogic ca un cedent care a răscumpărat creanța cedată să exercite o acțiune în plata creanței în contra cesionarului său, tot astfel este nelogic ca girantul cu clauza fără obligo și regres, scutit după cum prevede art. 280 numai de „obligățiunea cambială”, redevenit posesorul cambiei printr'un gir posterior să acționeze pe girantul său ultim, sau pe ceilalți giranți din sus până la girul său, când el ca girant anterior, are figura juridică a unui cedent care garantează dreptul transmis în însăși existența sa. A înceta o asemenea acțiune însemnează a recunoaște implicit că emitentul sau acceptantul, sau giranții săi anteriori nu sunt adevărați debitori ai titlului.

Pe de altă parte se observă că excepțiunea de garanție a existenței creanței, neafară de girul „fără obligo” — echivalent cu o cesiune — este în acelaș timp o excepțiune personală reclamantului, derivând chiar din titlul cambial și ca atare fiind o excepțiune întemeiată pe un act scris și de grabnică soluțiune ea se încadrează perfect în dispozițiunile art. 349 c. com.

Iată dar considerațiunile pentru cari socotim că d. președinte Ghirgiu, judecătorul și redactorul cărții de judecată raportată mai sus, se află într'o bună companie.

Stelian Ionescu
Magistrat

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

ASIGURARE ASUPRA VIETEI. — *Interpretarea poliței. — Neplată. — Reziliere.*

Clauza unei polițe de asigurare asupra vieții care stipulează că neplata primei la scadență de către asigurat atrage rezilierea poliței după treizeci de zile dela scadență și după 8 zile dela trimiterea unei scrisori recomandate din partea Societății, trebuie a fi interpretată în acest sens că asiguratul poate neplătind prima să obțină astfel rezilierea fără ca Societatea să-i fi trimis scrisoarea. Această trimitere e stipulată în favoarea asiguratului și nu aparține Societății de a prelungi sau rezilia după voința sa asigurarea netrimețând sau trimețând această scrisoare.

C. Aix, 7 Iulie 1926.

Rec. des Somm. Sirey, janv. 1927

CASAȚIE. — *Mijloc nou. — Cerere nouă. — Fișne de neprimire propus în Casație.*

STIPULAȚIE PENTRU ALTU. — *Neexecutare. — Responsabilitate.*

1. — Regula care interzice de a forma în apel o cerere nouă nu este de ordine publică.

Finele de neprimire tras din neobservarea acestei reguli, trebuie a fi respins, dacă nu s'a propus pentru prima oară înainte Curții de casație.

2. — Acela care stipulează pentru altu își asumă singura sa responsabilitate, afară numai dacă nu se stabilește că a lucrat în virtutea unui mandat sau în virtutea legii.

Cas. civ. fr. 12 janv. 1927.

Rec. des somm. Sirey, mai 1927

AUTOMOBIL. — *Omor prin imprudență. — Șofer netitular al permisului de conducere. — Coautor.*

Este coautor al delictului comis de un șofer netitular al permisului de a conduce, urmărit pentru răniri prin imprudență, acela care, în calitatea sa de patron a dat ordin acestui lucrător mecanic de a conduce încredințându-i un auto când nu știa că acest lucrător nu satisfăcuse examenul legal.

C. Grenoble, 18 Martie 1926.

(Recueil des somm. Sirey, janv. 1926).

AUTOMOBIL. — *Copil rănit pe o șosea. — Greșeli ale șoferului. — Imprudența părinților.*

Când niște copii în vârstă mică (de 11 și 8 ani) au fost răniți de un automobil pe un drum foarte frecventat, este locul de a ține seamă de imprudența părinților care i-au lăsat să umble fără supraveghere.

În asemenea caz responsabilitatea accidentului trebuie să fie împărțită în proporție de o treime în sarcina părinților și două treimi în sarcina șoferului.

Contra căruia s'a putut releva mai multe greșeli (viteză exagerată, lipsa semnalului de avertizare, mersul la stânga drumului fără motiv, etc.).

Trib. civ. Grenoble, 30 Aprilie 1926.

(Recueil des somm. Sirey, janv. 1926).

FEMEA MARITATĂ. — *Autorizația sofului. — Nulitate rezultând din lipsa autorizației.*

CERERE NOUA. — *Apel. — Apărare la cererea principală. — Mijloc întemeiat pe exercitiul dreptului de retenție. — Admisibilitate.*

PROPRIETATE. — *Construcțiune pe terenul altuia. — Posesor de bună credință. — Titlu nul. — Cunoștința viciului. — Drept de retenție neopozabil proprietarului.*

1. — În virtutea art. 217 c. civ. (199 r.) femeia măritată nu poate înstrăina imobilele sale fără concursul bărbatului la facerea actului sau prin deosebit consimțământ înscris; legea cerând ca autorizația maritală să fie dată în scris în lipsa concursului bărbatului la facerea actului, prin aceasta a înlăturat proba testimonială chiar dacă ar exista un început de dovadă scrisă.

2. — În virtutea art. 225 c. civ. (207 r.) nulitatea întemeiată pe lipsa autorizației poate fi opusă de bărbat, de femeie sau de moștenitorii lor; iar autorizația bărbatului trebuind să precedeze sau să însoțească actul de înstrăinare făcut de femeie, confirmarea posterioară emanând dela bărbat singur dacă ea constituie o renunțare la propria sa acțiune în nulitate, este inoperantă în privința femeii și a moștenitorilor săi cari pot, cu toată această confirmare, să exercite acțiunea în nulitate, dacă au interes a o face.

3. — Este admisibil în apel, deși nou, mijlocul întemeiat pe exercitiul dreptului de retenție. În adevar părțile nu se pot prevala de dreptul de retenție decât pe cale de excepție, și această excepție tinde a atenua efectele cererii principale.

4. — Dacă art. 555 c. civ. (494 r.) acordă un drept de retenție posesorului de bună credință până la plata valorii materialelor întrebuintate pentru construcțiunile, plantațiunile și lucrările ce a făcut și prețul muncii, sau o sumă egală cu creșterea valorii produsă de aceste lucrări, posesor de bună credință, după art. 550 c. civ. (486 r.) este numai acela care posedă ca proprietar în virtutea unui titlu translativ de proprietate ale cărui vicii nu îi sunt cunoscute.

În consecință nu îndeplinește condițiunile cerute pentru exercitiul dreptului de retenție cumpărătorul care posedă în virtutea unui titlu de achiziție nul a cărui vicii le-a cunoscut.

C. Nancy, 16 fevr. 1927.

(Recueil des somm. Sirey, mai 1927)